

# Jeesus &quot;tienä&quot;, Melkisedekin pappeus, verhon repiminen ja pääsy Jumalan luokse

Tämä puhe yhdistää Jom Kippurin täyttymyksen koko laajuuden Jeesuksen lunastustyössä, esiripun repeämisessä, Jeesuksessa &quot;tienä&quot;, Melkisedekin pappeudessa (mukaan lukien leipä ja viini), Pyhän Hengen viestinnässä, ehtoollisessa ja uskovan roolissa temppelinä. Se käsittelee, miten nämä elementit vaikuttavat ehtoolliseen ja pääsyyn Jumalan luokse yksinomaan Raamattuun perustuen.

## 1. Jom Kippur Vanhassa testamentissa

Jom Kippur, josta kerrotaan yksityiskohtaisesti 3. Mooseksen kirjan luvussa 16, 23:26–32 ja 4. Mooseksen kirjassa 29:7–11, on sovituspäivä, Israelin uhrijärjestelmän huipentuma, jossa puhdistetaan tabernaakkeli ja kansa liittosuhteen palauttamiseksi Jumalan kanssa:

- Ylimmäinen pappi: Ylimmäinen pappi (Aaron tai hänen seuraajansa) menee kerran vuodessa verta mukanaan kaikkeinpyhimpään esiripun taakse uhraamaan sovitusuhrin itselleen ja Israelille (3. Moos. 16:2–6, 16:11–14). Hänen pääsyänsä sinne on rajoitettu, ja hän vaatii syntiuhrin itselleen syntisyytensä vuoksi (3. Moos. 16:11).
- Uhrin: Papin syntien tähden uhrataan härkä ja kansan syntien tähden kauris, ja verta pirskotetaan armoistumelle sovituksiksi (3. Moos. 16:11, 16:15–16).
- Syntipukki: Toinen pukki, sen jälkeen kun ylimmäinen pappi tunnustaa Israelin synnit, kantaa nuo synnit erämaahan symbolisoimaan niiden poistamista (3. Moos. 16:20–22).
- Suitsuke: Ylimmäinen pappi polttaa suitsuketta luoden pilven, joka suojaa häntä Jumalan kirkkaudelta kaikkeinpyhimässä ja estää kuoleman (3. Moos. 16:12–13). Suitsuke symboloi rukousta (Ps. 141:2: ”Olkoon minun rukoukseni suitsukkeena sinun edessäsi”).
- Puhdistaminen: Veri puhdistaa tabernaakkelin, alttarin ja ihmiset synnin saastuttamasta ja varmistaa Jumalan läsnäolon säilymisen (3. Moos. 16:16–19, 16:30).
- Tunnustus: Ylimmäisen papin tunnustus syntipukista siirtää Israelin synnit (3. Moos. 16:21).
- Lepo ja ahdistus: Israel viettää sapatin lepoa, pidättäytyy työstä ja ahdistaa itseään (todennäköisesti paastomalla) heijastaen nöyryyttä ja riippuvuutta Jumalan armosta (3. Moos. 16:29–31, 3. Moos. 23:27–32).
- Sovitus: Armoistuin, verellä pirskotettu, on paikka, jossa Jumala kohtaa Israelin (3. Moos. 16:14, 2. Moos. 25:22), mutta pääsy sinne on rajoitettu ylimmäiselle papille.
- Yhteisö- ja yksilösynti: Sovitus kattaa koko seurakunnan ja yksilöiden synnit (3. Moos. 16:17, 16:30).
- Erämaa: Syntipukin karkotus autioon paikkaan poistaa synnin (3. Moos. 16:22).

Pyhän ja kaikkeinpyhimmän erottava esirippu symboloi Jumalan pyhyyden ja ihmisen syntisyyden välistä estettä (3. Moos. 16:2) ja korosti rajoitettua pääsyä sekä vanhan liiton rituaalien väliaikaisuutta, jotka edellyttivät vuosittaista toistumista (3. Moos. 16:34).

## 2. Jeesuksen täyttämä Jom Kippur

Uusi testamentti, erityisesti Heprealaiskirje, esittää Jeesuksen kuoleman, ylösnousemuksen ja taivaaseenastumisensa Jom Kippurin lopullisena täyttymyksenä, muuttaen sen väliaikaiset, maalliset rituaalit iankaikkiseksi, taivaalliseksi todellisuudeksi:

- Ylimmäinen pappi Melkisedekin järjestyksessä:
  - Jeesus on iankaikkinen, synnitön ylimmäinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan (Hepr. 4:14, 5:6, 7:17, 7:24-25), leeviläistä pappeutta ylempi. Toisin kuin Aaron, joka tarvitsi sovituksen itselleen (3. Moos. 16:11) ja jonka pappeus oli väliaikainen kuoleman vuoksi (Hepr. 7:23), Jeesus "elää aina voidakseen rukoilla" (Hepr. 7:25). Hänen pappeutensa, joka muistuttaa Melkisedekin pappeutta (Hepr. 7:3, "ilman päivien alkua ja elämän loppua"), on iankaikkinen ja täydellinen (Hepr. 7:11-28).
  - Hän menee taivaalliseen pyhäkköön, ei maalliseen majaan, oma verensä kanssa (Heprealaiskirje 9:24, 9:12) ja täyttää ylimmäisen papin tehtävän (3. Moos. 16:2-3).
- Uhri ja syntipukki:
  - Jeesuksen kuolema ristillä on lopullinen syntiuhri (Hepr. 9:26, "Hän on kerta kaikkiaan ilmestynyt... poistaakseen synnin uhraamalla itsensä") ja syntipukki (1. Piet. 2:24, "Hän itse kantoi meidän syntimme ruumiissaan ristinpuuhun"; Jes. 53:6, "Herra heitti meidän kaikkien pahat teot hänen päälleen"). Hänen verensä, joka vuodatettiin Jerusalemin ulkopuolella (Joh. 19:17, Hepr. 13:12), sovittaa pysyvästi (Hepr. 10:10) ja poistaa synnin, toisin kuin Jom Kippurin vuosittaiset uhrat (3. Moos. 16:15-22).
  - Hänen uhrinsa on "tuoksuva uhri" (Ef. 5:2), joka on verrattavissa Jom Kippurin miellyttävään tuoksuun (3. Moos. 1:9).
- Suitsuke rukouksena:
  - Jeesuksen maalliset rukoukset, erityisesti hänen ylimmäisen papin rukouksensa (Joh. 17:9-20), ja hänen jatkuva esirukouksensa taivaassa (Hepr. 7:25, Room. 8:34), täyttävät suitsukepilven (3. Moos. 16:12-13). Uskovien rukoukset nousevat suitsukkeena hänen kauttaan (Ilmestyskirja 5:8, "kultaiset maljat täynnä suitsuketta, jotka ovat pyhien rukouksia"; Ilmestyskirja 8:3-4).
  - Psalmi 141:2 yhdistää rukouksen suitsukkeeseen, mitä Jeesuksen välitys vahvistaa (Joh. 16:23-24).
- Puhdistus:
  - Jeesuksen veri puhdistaa taivaallisen pyhäkön (Hepr. 9:23-24) ja uskovien omantunnon (Hepr. 9:14, 1. Joh. 1:7, "Jeesuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä"). Tämä ylittää Jom Kippurin tilapäisen puhdistuksen (3. Moos. 16:16-19).
- Tunnustus ja synnin siirto:
  - Jeesus kantaa ihmiskunnan synnit (Jesaja 53:6, 1. Piet. 2:24) ja täyttää syntipukin roolin (3. Moos. 16:21). Uskovien tunnustukset kuullaan hänen esirukouksensa kautta (1. Joh. 1:9).
- Lepo ja tuska:
  - Jeesuksen täytetty työ tarjoaa iankaikkisen levon (Heprealaiskirje 4:9-10: "Sapatin lepo Jumalan kansalle"; Matteus 11:28: "Tulkaa minun luokseni... niin minä annan teille levon"), mikä ylittää Jom Kippurin vuosittaisen levon (3. Moos. 16:31).
- Täsmäytys:
  - Jeesuksen veri on sovitusuhri (Room. 3:25, yhdistettynä armoistukseen), joka sovittaa ihmiskunnan Jumalan kanssa (Kolossalaisille 1:20, Room. 5:10-11). Hänen työnsä yleistää Jom Kippurin sovituksen (1. Joh. 2:2).
- Pääsy Jumalan luo:

- Jeesus avaa suoran pääsyn Jumalan läsnäoloon (Heprealaiskirje 10:19–22, ”luottamus päästä pyhään Jeesuksen veren kautta”), toisin kuin Jom Kippurin rajoitettu pääsy (3. Moos. 16:2).
- Yritys- ja yksityishenkilöiden soveltamisala:
  - Jeesuksen sovitustyö kattaa kaikki (1. Timoteus 2:5-6) ja yksilöt (Joh. 3:16) täyttämällä Jom Kippurin kaksoistarkoituksen (3. Moos. 16:17).
- Erämaa ja kärsimys leirin ulkopuolella:
  - Jeesuksen ristiinnaulitseminen ”portin ulkopuolella” (Heprealaiskirje 13:12, Joh. 19:17) on rinnastettavissa syntipukin maanpakoon (3. Moos. 16:22).

### 3. Verhon repiminen Kristuksen ruumiina

Temppelin esiripun repeäminen Jeesuksen kuollessa (Matteus 27:50-51, Markus 15:37-38, Luukas 23:45-46) on jumalallinen teko, joka Heprealaiskirjeen 10:20 mukaan tunnistetaan hänen ruumiikseen (”esiripun läpi, eli hänen lihansa kautta”);

- Pääsy Jumalan luo: Verhon repeäminen poistaa synnin esteen ja avaa ”uuden ja elävän tien”; Jumalan läsnäoloon (Heprealaiskirje 10:19–20). Tämä täyttää Jom Kippurin rajoitetun pääsyn, jolloin vain ylimmäinen pappi pääsi verhon taakse (3. Moos. 16:2).
- Heprealaiskirjeen 9:8 täyttymys: Heprealaiskirjeen 9:8 sanoo: ”Tie pyhään ei ole vielä avoinna, niin kauan kuin ensimmäinen maja on pystyssä”, mikä viittaa vanhan liiton rajoituksiin. Esiripun repeäminen merkitsee näiden esteiden loppua, sillä Jeesuksen uhri tekee maallisesta majasta tarpeettoman (Hepr. 8:13, 9:11-12).
- Jeesuksen ruumis: Hänen ristillä murrettu ruumiinsa (Joh. 19:34, Hepr. 10:5-10) on pääsy Jumalan luo, ja se korvaa väliverhon erottavan osan suoralla pääsillä Jumalan luo (Hepr. 10:22).
- Jumalallinen aloite: Repiminen ”ylhäältä alas” (Matteus 27:51) viittaa Jumalan tekoon, ei ihmisen ponnisteluun, joka on sopusoinnussa Jeesuksen tekemän työn kanssa (Joh. 19:30, ”Se on täytetty”).

### 4. Jeesus ”Tien”; Johanneksen evankeliumin luvussa 14:6

Jeesuksen opetuslapsille lausuma lausunto: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani” (Joh. 14:6), määrittelee hänen yksinomaisen roolinsa:

- Tie: Jeesus on ainoa tie Isän luo, ja hän täyttää välimiehen tehtävän (1. Timoteus 2:5: ”Yksi välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus”). Hänen uhrinsa ja pappeutensa tarjoavat pääsyn Isän luo, ylittämällä Jom Kippurin ylimmäisen papin kyvyt (3. Moos. 16:2).
- Totuus: Hän ilmentää Jumalan ilmoitusta (Joh. 1:14, 17:17) ja täyttää lain (Matt. 5:17).
- Elämä: Hän antaa iankaikkisen elämän (Joh. 10:10, 11:25, Room. 6:23).
- Yhteys verhoon: Repäisty verho, Hänen ruumiinsa (Heprealaiskirje 10:20), on ”uusi ja elävä tie”, joka on suorassa linjassa Johanneksen evankeliumin 14:6 ”tien” kanssa. Hänen kuolemansa avaa pääsyn Isän luo ja täyttää Hänen vaatimuksensa.
- Yhteys Jom Kippuriin: Jeesus ”tieksi”; korvaa ylimmäisen papin väliaikaisen välityksen iankaikkisella pappeudellaan (Heprealaiskirje 7:25).

### 5. Melkisedekin pappeus sekä leipä ja viini

Melkisedek, joka esitellään 1. Mooseksen kirjan luvussa 14:18–20 ja selitetään Heprealaiskirjeen luvussa 7:1–17, ennakoii Jeesuksen pappeutta:

- Iankaikkinen pappeus: Melkisedek, ”ilman isää eikä äitiä, ilman sukuluetteloa, ilman päivien alkua eikä elämän loppua” (Hepr. 7:3), muistuttaa Jeesusta, jonka pappeus on ikuinen (Hepr. 7:24).
- Kuningas ja pappi: Salemin kuninkaana ja Korkeimman Jumalan pappina (1. Moos. 14:18, Hepr. 7:1) hän yhdistää Jeesuksen täyttämät roolit (Sakarja 6:13: ”Hän kantaa kuninkaallista kunniaa ja istuu ja hallitsee valtaistuimellaan”).
- Leipä ja viini: Melkisedek ”toi leivän ja viinin” (1. Moos. 14:18), papillinen yhteyden tai siunauksen osoitus Abramian kanssa, erillinen Jom Kippurin veriuuhreista. Tämä enteilee Herran ehtoollista, jossa Jeesuksen ruumis (leipä) ja veri (viini) vahvistavat uuden liiton (Matteus 26:26–28, 1. Korinttilaisille 11:24–25).
- Ylivertainen asema: Melkisedekin suuruus, joka näkyy Abrahamin kymmenyksissä (Hepr. 7:4–10), tekee hänen pappeudestaan leeviläistä järjestystä ylemmän aseman (Hepr. 7:11) ja on enteesi Jeesuksen täydellisestä pappeudesta (Hepr. 7:17: ”Sinä olet pappi ikuisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan”).
- Yhteys Jom Kippuriin: Jom Kippurin leeviläinen ylipappi uhrasi verta (3. Moos. 16:14–15), mutta Melkisedekin pappeus leivän ja viinin kera viittaa korkeampaan järjestykseen. Jeesus Melkisedekin järjestyksessä täyttää Jom Kippurin sovitustyön verellään (Hepr. 9:12) ja asettaa ehtoollisen leivän ja viinin kanssa (1. Korinttilaisille 11:24–25) yhdistäen pappeutensa molempiin rituaaleihin.
- Yhteys ehtoolliseen: Melkisedekin leipä ja viini (1. Moos. 14:18) ennakoivat suoraan ehtoollisen elementtejä ja vahvistavat Jeesuksen roolia iankaikkisena pappina, joka välittää uutta liittoa (Hepr. 8:6).
- Yhteys ”tienä”: Jeesus ”tienä” (Joh. 14:6) ilmentyy Melkisedekin pappeudessaan, jonka kautta hän tarjoaa itsensä (ruumiin ja veren, leivän ja viinin) tieksi Isän luo (Hepr. 10:20).

## 6. Uskovan ruumis temppelinä

Uskovat ovat Pyhän Hengen temppeleitä, yksilöinä ja yhteisinä:

- 1. Korinttilaisille 6:19–20: ”Teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka asuu teissä... Teidät on ostettu hinnalla. Kirkastakaa siis Jumalaa ruumiissanne.”
- 1. Korinttilaisille 3:16–17: ”Te olette Jumalan temppeli ja... Jumalan Henki asuu teissä.”
- Efesolaiskirje 2:21–22: Seurakunta on ”pyhä temppeli... Jumalan asuinsija Hengessä”.
- 2. Korinttilaisille 6:16: ”Me olemme elävän Jumalan temppeli” (vrt. 3. Moos. 26:12).

Yhteys Jom Kippuriin:

- Jom Kippur puhdisti tabernaakkelin Jumalan läsnäoloa varten (3. Moos. 16:16). Jeesuksen uhri puhdistaa uskovat (Hepr. 9:14), tehden heistä temppeleitä, joissa Henki asuu (1. Kor. 6:19), ja täyttäen Jumalan asumisen kansansa keskuudessa (2. Moos. 25:22).

Yhteys Verhoon:

- Repäisty esirippu (Hepr. 10:20) avaa oven ja mahdollistaa Hengen asumisen uskovissa, muuttaen heidät tempeleiksi (2. Korinttilaisille 6:16).

Yhteys ”Tiehen”:

- Jeesus ”tienä” (Joh. 14:6) tekee uskovista temppeleitä tarjoamalla polun Isän luo, jonka kautta Henki asuu (Joh. 14:16–17).

Yhteys Melkisedekiin:

- Jeesuksen Melkisedekin pappeus (Hepr. 7:17) puhdistaa uskovat tempeleiksi hänen verensä kautta (Hepr. 9:14), ja ehtoollisen leipä ja viini muistuttavat tästä pappeudesta (1. Moos. 14:18).

## 7. Pyhän Hengen rooli ja viestintä

Pyhä Henki vastaanotetaan uskon, katumuksen ja kasteen kautta, mikä mahdollistaa pääsyn Jumalan luo ja kommunikoinnin:

- Pääsy Henkeen:
  - Apostolien teot 2:38: "Tehkää parannus ja ottakaa kaste... niin te saatte Pyhän Hengen lahjan."
  - Efesolaiskirje 1:13–14: Uskovat ovat "luvaton Pyhän Hengen sinetillä" uskon kautta.
  - Gal. 3:2: Hengen saa "uskossa kuulemisen kautta".
  - Room. 8:9: Kaikilla uskovilla on Henki, ja siksi he ovat temppeleitä (1. Kor. 6:19).
- Viestintä:
  - Opetus: Joh. 14:26: "Hän opettaa teille kaiken."
  - Opastus: Joh. 16:13: "Hän johdattaa teidät kaikkeen totuuteen."
  - Esirukous: Room. 8:26: "Henki rukoilee meidän puolestamme."
  - Unet, näyt ja ilmestykset: Apostolien teot 2:17–18 (vrt. Joel 2:28–29): "Teidän nuorukaisenne näkevät näkyjä, ja vanhuksenne unia uneksivat." Esimerkkejä ovat Pietarin näky (Apostolien teot 10:9–16), Paavalin makedonialainen näky (Apostolien teot 16:9) ja Johanneksen ilmestykset (Ilmestyskirja 1:10–11).
- Oikea pääsy Jumalan luo:
  - Henki helpottaa pääsyä Jumalan luokse lapseuden (Room. 8:15-16, "Me huudamme: 'Abba, Isä!'"), rukouksen (Room. 8:26) ja jumalanpalveluksen (Joh. 4:23-24) kautta. Unet ja näyt parantavat pääsyä Jumalan tahdon paljastamisen kautta (Apostolien teot 10:19).
  - Efesolaiskirje 2:18: "Hänen kauttaan meillä molemmilla on pääsy Isän luo yhdessä Hengessä."

Yhteys Jom Kippuriin:

- Jom Kippurin rituaalit eivät mahdollistaneet Hengen läsnäoloa (Hepr. 9:9-10). Jeesuksen työ täyttää tämän mahdollistamalla Hengen läsnäolon (Hesekiel 36:27).

Yhteys Verhoon:

- Verhon repeäminen (Hepr. 10:20) avaa oven (Hepr. 10:19) ja poistaa Hepr. 9:8:ssa mainitut esteet, mahdollistaen Hengen asumisen uskon, katumuksen ja kasteen kautta (Ap. t. 2:38). Hengen kommunikaatio, mukaan lukien unet, näyt ja ilmestykset, kumpuaa tästä oven avautumisesta.

Yhteys "Tiehen":

- Jeesus "tienä" (Joh. 14:6) on välittäjä, jonka kautta Henki lähetetään (Joh. 16:7) ja ohjaa uskovia Hänen totuudessaan (Joh. 16:13).

Yhteys Melkisedekiin:

- Jeesuksen Melkisedekin pappeus (Hepr. 7:17) sovittaa (Hepr. 9:12) ja mahdollistaa Hengen asumisen meissä, mikä välittää Jumalan tahdon (Apostolien teot 2:17–18).

## 8. Kaste kertaluonteisena initiaatorituaalina

Kaste on kertaluonteinen teko, jolla uskovat liitetään uuteen liittoon:

- Apostolien teot 2:38: "Tehkää parannus ja ottakaa kaste... niin te saatte Pyhän Hengen lahjan."
- Room. 6:3-4: Yhdistyy Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen.

- Efesolaiskirje 4:5: ”Yksi kaste.”
- Apostolien teot 19:4–6: Usein yhdistetään Hengen vastaanottamiseen.
- Kaste yhdistää uskovat Jeesuksen kuolemaan, repäistyy verhoon (Room. 6:3, Hepr. 10:20), vihkii heidät ”tielle” (Joh. 14:6) ja antaa Hengen (Apostolien teot 2:38), joka viestii (Apostolien teot 2:17-18). Hengen työ jatkuu kasteen jälkeen (Gal. 5:16).

Yhteys Jom Kippuriin:

- Kaste täyttää Jom Kippurin puhdistuksen (3. Moos. 16:30) yhtymällä Jeesuksen uhriin (Room. 6:3-4).

Yhteys Melkisedekiin:

- Kaste heijastaa astumista uuteen liittoon, jonka välittää Jeesuksen Melkisedekin pappeus (Hepr. 8:6), ja jota symboloivat ehtoollisen leipä ja viini (1. Moos. 14:18).

## 9. Ehtoollinen ja sen rooli

Jeesuksen asettama ehtoollinen (Matteus 26:26-28, 1. Korinttilaisille 11:23-25) muistuttaa hänen ruumiistaan ja verestään:

- Leipä: ”Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne” (1. Korinttilaisille 11:24), repäisty huntua (Hepr. 10:20).
- Malja: ”Tämä malja on uusi liitto minun veressäni” (1. Korinttilaisille 11:25), ja se täyttää armoistuimen (Room. 3:25).
- Tarkoitus: Muistaa Jeesuksen kuolemaa (1. Korinttilaisille 11:24–25), julistaa sitä (1. Korinttilaisille 11:26), edistää ykseyttä (1. Korinttilaisille 10:16–17) ja vaatii itsetutkiskelua (1. Korinttilaisille 11:28).

Yhteys Jom Kippuriin:

- Ehtoollinen juhlistaa Jeesuksen täyttämää Jom Kippurin uhrilahjaa (Hepr. 9:12), syntipukkia (1. Piet. 2:24) ja armoistuinta (Room. 3:25). Ehtoollisen aikana lausutut rukoukset nousevat suitsukkeena (Ilmestyskirja 8:3-4) ja täyttävät 3. Mooseksen kirjan 16:12-13.

Yhteys Verhoon:

- Leipä edustaa Jeesuksen ruumista, repäistyä huntua (1. Korinttilaisille 11:24, Hepr. 10:20), avaavaa pääsyä (Hepr. 10:19).

Yhteys ”Tiehen”:

- Ehtoollinen julistaa Jeesuksen ”tieksi” (Joh. 14:6), poluksi Isän luo hänen uhrinsa kautta (1. Kor. 11:26).

Yhteys Melkisedekiin:

- Melkisedekin leipä ja viini (1. Moos. 14:18) ennakoivat ehtoollisen elementtejä (Matt. 26:26–28) ja yhdistävät Jeesuksen Melkisedekin pappeuden (Hepr. 7:17) uuteen liittoon (1. Korinttilaisille 11:25).

Yhteys Henkeen:

- Ehtoollinen uudistaa uskovien tietoisuuden temppeleinä (1. Korinttilaisille 6:19), joissa Henki on yhteydessä (Ap. t. 2:17–18), mutta se ei anna Henkeä, joka tulee uskon, katumuksen ja kasteen kautta (Ap. t. 2:38).

## 10. Jom Kippurin vietto ehtoollisen kera

Jom Kippurin täyttymyksen juhliminen ehtoollisen kautta yhdistää kaikki teemat:

- Valmistelu:

- Tehkää parannus ja tutkikaa itseänne (1. Korinttilaisille 11:28), mikä viittaa Jom Kippurin ahdistukseen (3. Moos. 16:29).
- Mieti Jeesuksen sovitustyötä (Heprealaiskirje 9:12), Jom Kippurin veren täyttymystä (3. Moos. 16:14-15).
- Raamatun lukeminen:
  - 3. Moos. 16: Jom Kippurin rituaalit.
  - 1. Moos. 14:18–20: Melkisedekin leipä ja viini.
  - Matteus 27:50-51: Verho repeää.
  - Heprealaiskirje 7:1–17: Melkisedekin pappeus.
  - Heprealaiskirje 9:1–14, 9:8: Vanhan liiton rajoitukset.
  - Heprealaiskirje 10:19–22: Repäisty esirippu ja pääsy sisään.
  - Joh. 14:6: Jeesus ”tienä”.
  - Apostolien teot 2:17–18: Hengen kommunikaatio.
  - Matteus 26:26–28, 1. Korinttolaiskirje 11:23–25: Ehtoollisen asettaminen.
- Rukous suitsukkeena:
  - Pidä kiitos-, tunnustus- ja esirukouksia (Ilmestyskirja 5:8, 8:3-4) heijastaen Jom Kippurin suitsuketta (3. Moos. 16:12-13). Etsi Hengen johdatusta, myös unien, näkyjen ja ilmestysten kautta (Ap. t. 2:17-18, Joh. 16:13).
- Ehtoolliseen osallistuminen:
  - Leipä: Syö ja muista Jeesuksen ruumista, repaleista verhoa (1. Korinttilaisille 11:24, Heprealaisille 10:20), ”tietä” (Joh. 14:6) ja Melkisedekin leipää (1. Moos. 14:18). Kiitä Häntä siitä, että Hän kantaa syntimme (1. Piet. 2:24).
  - Malja: Juo, juhlistaen Hänen vertaan, uutta liittoa (1. Korinttilaisille 11:25, Room. 3:25) ja Melkisedekin viiniä (1. Moos. 14:18). Ylistä Häntä iankaikkisesta lunastuksesta (Hepr. 9:12).
  - Mietiskele sitä, kuinka olet temppeli (1. Korinttilaisille 6:19), Hänen uhrinsa puhdistama (Hepr. 9:14).
- Julistus:
  - Julista Jeesuksen kuolemaa (1. Korinttilaisille 11:26), repaleista huntua, hänen Melkisedekin pappeuttaan (Hepr. 7:17) ja hänen rooliaan ”tienä” (Joh. 14:6), joka täyttää Jom Kippurin sovitusuhrin (Hepr. 10:10).
- Evankeliumin kutsu:
  - Lue Apostolien teot 2:38, Joh. 14:6 ja Room. 10:9, joissa kutsutte epäuskoisia uskoon, katumukseen ja kasteeseen, jotta he saisivat Hengen (Apostolien teot 2:38) ja astuisivat ”tiehen” (Joh. 14:6).
- Yhteisö ja jumalanpalvelus:
  - Jaa ehtoollinen uskovien kanssa korostaen ykseyttä Kristuksen ruumiina (1. Korinttilaisille 10:17, Efesolaiskirje 2:21-22). Laula ylistyslauluja tai lue psalmi 22, Jesaja 53 tai psalmi 141:2 kytkeytyen Jom Kippurin teemoihin.
- Sitoutuminen pyhyyteen:
  - Temppeleinä (1. Korinttilaisille 6:19) sitoutukaa Jumalan kirkastamiseen (1. Korinttilaisille 6:20), uhraamaan elämiä ”elävinä uhreina” (Room. 12:1), Hengen ohjaamina (Room. 8:14), mukaan lukien Hänen viestintänsä (Ap. t. 2:17-18).

Yhteys Melkisedekiin:

- Ehtoollisen leipä ja viini heijastelevat Melkisedekin uhria (1. Moos. 14:18) ja vahvistavat Jeesuksen pappetta (Hepr. 7:17) ja uutta liittoa (1. Korinttilaisille 11:25).

## 11. Verhon repimisen seuraukset

Verhon repeäminen, Jeesuksen ruumiina (Hepr. 10:20), vaikuttaa ehtoolliseen ja Jumalan luo pääsyyn Jom Kippurin elementtien yli:

### 1. Ylipappi ja Melkisedekin pappuus:

- Jom Kippur: Ylimmäinen pappi meni esiripun taakse (3. Moos. 16:2).
- Verhon repeäminen: Jeesuksen kuolema repii verhon (Hepr. 10:20), ja hänen taivaaseenastumisensa saapuu taivaaseen (Hepr. 9:24) Melkisedekin pappina (Hepr. 7:17).
- Vaikutus: Ehtoollinen juhlistaa Hänen ruumistaan, repäistystä huntua (1. Korinttilaisille 11:24) ja hänen iankaikkista pappettaan, joka suo pääsyn heidän luokseen (Hepr. 7:25).

### 2. Uhri/Syntipukki:

- Jom Kippur: Veri sovitetaan väliaikaisesti (3. Moos. 16:15–22).
- Verhon repeäminen: Jeesuksen ruumis sovittaa syntinsä pysyvästi (Heprealaiskirje 10:20, 9:26).
- Vaikutus: Ehtoollisen leipä ja malja julistavat tätä uhria (1. Korinttilaisille 11:24–26).

### 3. Suitsuke rukouksena:

- Jom Kippur: Suitsuke suojeli pappia (3. Moos. 16:12–13).
- Verhon repeäminen: Uskovien rukoukset nousevat Jeesuksen kautta (Hepr. 10:22, Ilm. 8:3–4).
- Vaikutus: Ehtoolliseen kuuluu rukouksia suitsukkeena (Psalmi 141:2), mikä heijastaa pääsyä ehtoolliseen.

### 4. Uskova temppelinä:

- Jom Kippur: Tabernaakkeli oli Jumalan asuinsija (3. Moos. 16:16).
- Verhon repeäminen: Jeesuksen uhri tekee uskovista temppeleitä (1. Korinttilaisille 6:19, Heprealaisille 9:14).
- Vaikutus: Ehtoollinen vahvistaa tätä identiteettiä (1. Korinttilaisille 10:16).

### 5. Pääsy Pyhän Hengen luo:

- Jom Kippur: Ei Hengen asumista (Heprealaiskirje 9:9–10).
- Verhon repeäminen: Jeesuksen kuolema, osa hänen lunastustyötään, mahdollistaa Hengen asumisen uskon, katumuksen ja kasteen kautta (Ap.t. 2:38, Ef. 1:13). Henki kommunikoi, muun muassa unien, näkyjen ja ilmestysten kautta (Ap.t. 2:17–18).
- Vaikutus: Ehtoollinen uudistaa tietoisuuden temppeliin pääsystä (1. Korinttilaisille 6:19), mutta Henki vastaanotetaan uskon, katumuksen ja kasteen kautta, ei pelkästään ehtoollisen tai esiripun repeämisen kautta (Gal. 3:2).

### 6. Puhdistuminen ja sovinto:

- Jom Kippur: Väliaikaisesti puhdistettu veri (3. Moos. 16:30).
- Verhon repeäminen: Jeesuksen veri puhdistaa ikuisesti (Hepr. 9:14, Room. 5:10).
- Vaikutus: Ehtoollismalja juhlistaa tätä (1. Korinttilaisille 10:16).

### 7. Lepo ja pyhyys:

- Jom Kippur: Israel lepäsi (3. Moos. 16:29).

- Verhon repeäminen: Jeesus tarjoaa lepoa (Hepr. 4:9-10) ja kehottaa pyhyyteen (Hepr. 10:22).
- Vaikutus: Ehtoollinen vaatii itsetutkiskelua (1. Korinttilaisille 11:28).

Yhteys "Tiehen":

- Repäisty esirippu on ”uusi ja elävä tie” (Heprealaiskirje 10:20), Jeesus itse (Joh. 14:6), polku Isän luo.

Yhteys Melkisedekiin:

- Repäisty esirippu, Jeesuksen ruumis, on linjassa hänen Melkisedekin pappeutensa kanssa (Hepr. 7:17), jota ehtoollisen leipä ja viini symboloivat (1. Moos. 14:18).

## 12. Teologinen synteesi

Verhon repeäminen (Hepr. 10:20), Jeesus "tienä" (Joh. 14:6) ja hänen Melkisedekin pappeutensa (Hepr. 7:17) täyttävät Jom Kippurin (3. Moos. 16, Hepr. 9:8):

- Jeesus "Tienä": Yksinoikeudella määritelty polku Isän luo, joka on ruumiillistunut Hänen revittyyn ruumiiseensa (Joh. 14:6, Hepr. 10:20) ja iankaikkiseen pappeuteensa (Hep. 7:25).
- Melkisedekin pappeus: Ennakoi Jeesuksen pappeutta ja ehtoollisen leipää ja viiniä (1. Moos. 14:18, Hepr. 7:3) ja ylittää Jom Kippurin leeviläisen järjestyksen (Heprealaiskirje 7:11).
- Verhon repeäminen: Avaa pääsyn Jumalan luo (Heprealaiskirje 10:19) ja täyttää Jom Kippurin rajoitetun pääsyn (3. Moos. 16:2).
- Pyhän Hengen viestintä: Usko, katumus ja kaste mahdollistavat sen (Ap.t. 2:38), mukaan lukien unet, näyt ja ilmestykset (Ap.t. 2:17-18), opastus "tiellä" (Joh. 16:13).
- Oikea pääsy Jumalan luo: ”Tien kautta” (Ef. 2:18, Hepr. 10:22), Hengen helpottamana (Room. 8:15).
- Kaste: Kertaluonteinen vihkimys "tiehen" (Room. 6:3-4, Ef. 4:5), Hengen lahjoittaminen (Ap. t. 2:38).
- Ehtoollinen: Juhlistaa repäistyä esiripun, "tien" ja Melkisedekin alkuaineiden pyhittymistä (1. Korinttilaisille 11:24-26, 1. Moos. 14:18) ja uudistaa pääsyn temppeleihin (1. Korinttilaisille 6:19).
- Suitsuke rukouksena: Henki antaa rukouksille voiman (Room. 8:26) ja täyttää Jom Kippurin suitsukkeen (Ilmestyskirja 8:3-4).
- Uskova temppelinä: Jeesuksen uhri tekee uskoviasta temppeleitä (1. Korinttilaisille 6:19), joissa Henki asuu (Efesolaisille 2:22).
- Keskeiset erot Yom Kippuriin verrattuna:
  - Pääsy: Yleinen (Heprealaiskirje 10:19) vs. rajoitettu (3. Moos. 16:2).
  - Pysyvyys: Ikuinen (Hepr. 10:10) vs. vuosittainen (3. Moos. 16:34).
  - Sijainti: Uskovat temppeleinä (1. Korinttilaisille 6:19) vs. fyysinen tabernaakkeli.
  - Soveltamisala: Yleismaailmallinen (1. Joh. 2:2) vs. Israeliin liittyvä.

### 13. Johtopäätös

Jeesus "tieksi" (Joh. 14:6), Hänen Melkisedekin pappeutensa (Hepr. 7:17) ja esiripun repeäminen (Hepr. 10:20) täyttävät Jom Kippurin (3. Moos. 16) avaamalla ikuisen pääsyn Jumalan läsnäoloon (Hepr. 10:19). Melkisedekin leipä ja viini (1. Moos. 14:18) ennakoivat ehtoollista ja juhlivat Jeesuksen ruumista ja verta (1. Kor. 11:24-25) polkuna Isän luo. Pyhä Henki, joka saadaan uskon, katumuksen ja kasteen kautta (Apostolien teot 2:38), kommunikoi unien, näkyjen ja ilmestysten kautta (Apostolien teot 2:17-18), ohjaa uskovia "tiellä" (Joh. 16:13) ja varmistaa asianmukaisen pääsyn (Ef. 2:18). Kaste aloittaa tämän polun (Room. 6:3-4), kun taas ehtoollinen julistaa sitä (1. Kor. 11:26) ja uudistaa uskovia temppeleinä (1. Kor. 6:19). Jom Kippurin viettäminen ehtoollisen kanssa yhdistää nämä totuudet ja kutsuu kaikkia seuraamaan "tietä" uskon kautta.